

Hlas obyvatel Českého Švýcarska 2024

Reprezentativní výzkum veřejného mínění v národním parku

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D., Mgr. Tomáš Chabada, Ph.D.,
Mgr. Zdeňka Lechnerová, Mgr. Renata Svobodová, Mgr. Kristína Adamovská,
Mgr. Dagmar Krajhanzlová a Bc. Zuzana Zagarová

2050
INSTITUT

Sofka

Hlas obyvatel Českého Švýcarska 2024

Úvodem

Veřejnou debatu v Českém Švýcarsku sledujeme v Institutu 2050 mnoho let a opakovaně jsme si říkali, jak ve veřejném prostoru i samotným klíčovým institucím chybí kvalitní reprezentativní data o skutečných názorech lidí z regionu. A protože Správa Národního parku České Švýcarsko i Ministerstvo životního prostředí projevily zájem zmapovat tímto způsobem názory místních a získat tak zpětnou vazbu ke své práci, unikátní šetření jsme v uplynulých měsících zrealizovali.

Cílem bylo zjistit, jak místní obyvatelé vidí často diskutované otázky – jak vnímají existenci národního parku, jak hodnotí činnost správy, jak se dívají jak na ochranu přírody, tak na turistický ruch v regionu. Zároveň nás zajímalo i to, jaký je pro ně život v jejich obcích či co si myslí o různých skupinách působících v regionu (např. starostové, podnikatelé, správa národního parku). **Připravili jsme proto metodiku pro reprezentativní sběr dat tak**, aby skupina dotazovaných velmi dobře odpovídala složení místního obyvatelstva podle dat Českého statistického úřadu (podrobněji viz další strana). Sběr provedla sociologická agentura PPM Factum, která disponuje vlastní tazatelskou sítí.

Výzkum přinesl řadu důležitých zjištění, se kterými se můžete v tomto reportu seznámit. Na podzim v Institutu 2050 vydáme podrobnější výzkumnou zprávu, která poskytne hlubší analytický vhled do vazeb mezi různými odpověďmi respondentů.

O Institutu 2050

Výzkum uskutečnilo výzkumné a komunikační centrum Institutu 2050. Jeho posláním je porozumět různým skupinám české a slovenské veřejnosti, navázat s nimi dialog a umět je oslovit s otázkami ochrany přírody a životního prostředí. Realizujeme proto výzkumy veřejného mínění a navrhujeme komunikační strategie, které rozšiřují naše znalosti o tom, jak stavět mosty mezi environmentálními tématy a pestrým spektrem cílových skupin.

Zadavatelé výzkumu

Ministerstvo životního prostředí

Metodologie a popis výzkumného vzorku

Sběr dat uskutečnila na základě výzkumné metodiky dodané týmem Institutu 2050 **sociologická agentura PPM Factum**. Reprezentativní výzkum sebraný mezi 18. dubnem a 3. červnem 2024 zahrnuje vzorek **398 respondentů a respondentek z devíti obcí národního parku České Švýcarsko**. Kvótní výběr je založený na reprezentativitě vzorku z hlediska pohlaví, věku, vzdělání a místa bydliště (z každé obce národního parku bylo dotazováno 5,1 % obyvatel). Sebraný vzorek byl následně statisticky dovažován pro dosažení co největší reprezentativity.

Jak ukazují tabulky v pravé části stránky, výzkumný vzorek velmi dobře odpovídá struktuře obyvatelstva, kterou reprezentují data Českého statistického úřadu – **realizovaný výzkum je reprezentativní pro obyvatelstvo obcí Národního parku České Švýcarsko**.

Při přípravě šetření jsme považovali za zásadní klást otázky **maximálně neutrálně a nenávodně**. Jak tedy může každý posoudit z následujících stran, u každé otázky jsme už ve formulaci explicitně nabízeli možnost nesouhlasit. Stejně tak se ptáme na několik otázek, které dávají prostor vyjádřit nejen oponentní, ale i přímo ostře kritický názor na správu národního parku.

Ještě než si ukážeme jednotlivé výsledky, důležitá technická poznámka: vzhledem k tomu, že prezentovaná procenta byla zaokrouhlena, **nemusí být součet vždy přesně 100 %** (zpravidla se nicméně pohybuje mezi 99-101 %).

POHLAVÍ	Zastoupení ve výzkumu	Zastoupení po vážení	Zastoupení v obcích NP
muži	44,7 %	50,6 %	49,5 %
ženy	55,3 %	49,4 %	50,5 %

VĚK	Zastoupení ve výzkumu	Zastoupení po vážení	Zastoupení v obcích NP
18-32 roků	21,9 %	18,9 %	18,9 %
33-47 roků	24,1 %	25,2 %	25,2 %
48-62 roků	27,9 %	25,7 %	25,6 %
63 roků +	26,1 %	30,3 %	30,3 %

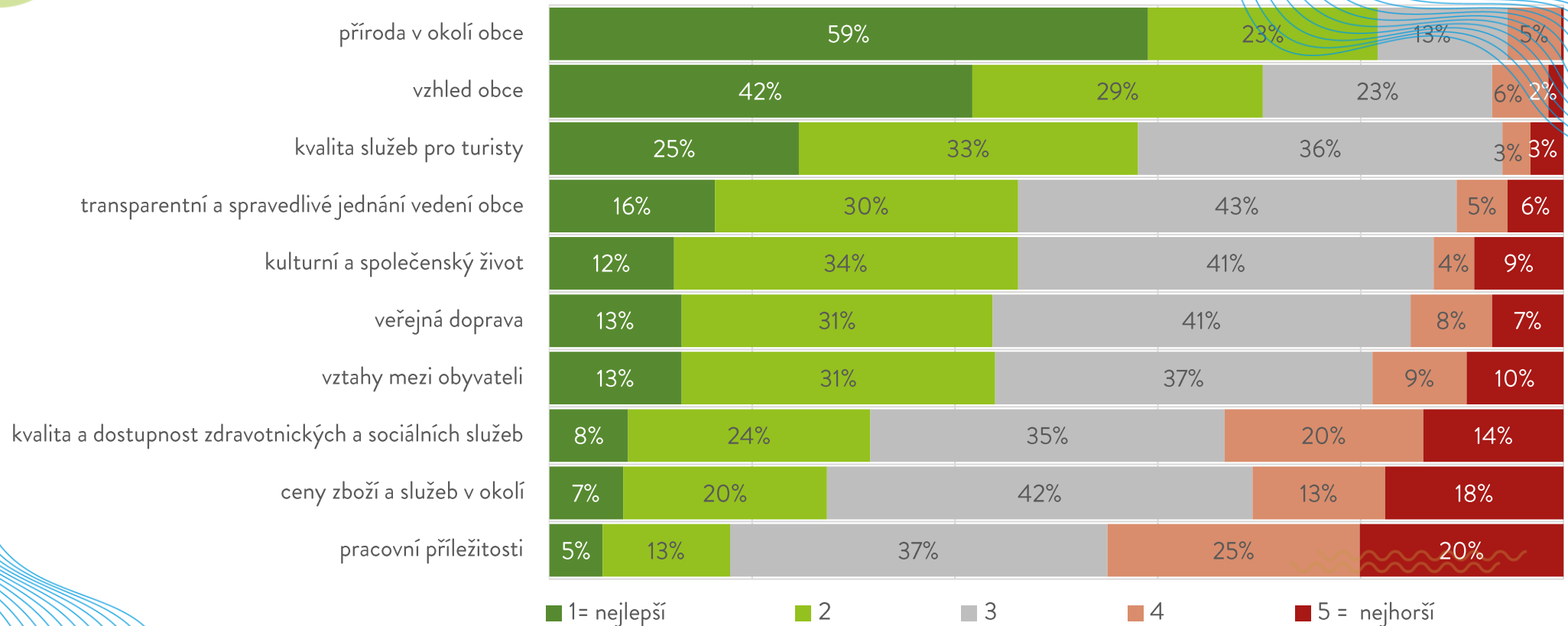
VZDĚLÁNÍ	Zastoupení ve výzkumu	Zastoupení po vážení	Zastoupení v obcích NP
bez vzdělání, základní, SŠ bez maturity	59,5 %	60,4 %	60,6 %
SŠ s maturitou	30,9 %	31,1 %	31,1 %
vysokoškolské	9,5 %	8,5 %	8,3 %

Místní ve svých obcích nejvíce oceňují přírodu v okolí a vzhled obce

Jak dotazovaní hodnotí život ve svých obcích?

Obyvatelé Českého Švýcarska považují za nejlepší stránku života ve své obci **okolní přírodu** (spokojeno 82 %). Pozitivní hodnocení výrazně převažuje nad negativním také u vzhledu obce (70 %), kvality služeb pro turisty (58 %), transparentního a spravedlivého jednání vedení obce (46 %) a několika dalších. Nespokojenost převažuje jen u tří oblastí: kvalita a dostupnost zdravotnických a sociálních služeb (nespokojenost 34 % vs. 32 % spokojenost) , cen zboží a služeb v okolí (31 % vs. 27 %) a pracovních příležitostí (45 % vs. 18 %).

Jak byste ohodnotil(a) život ve své obci a okolí v jednotlivých oblastech?

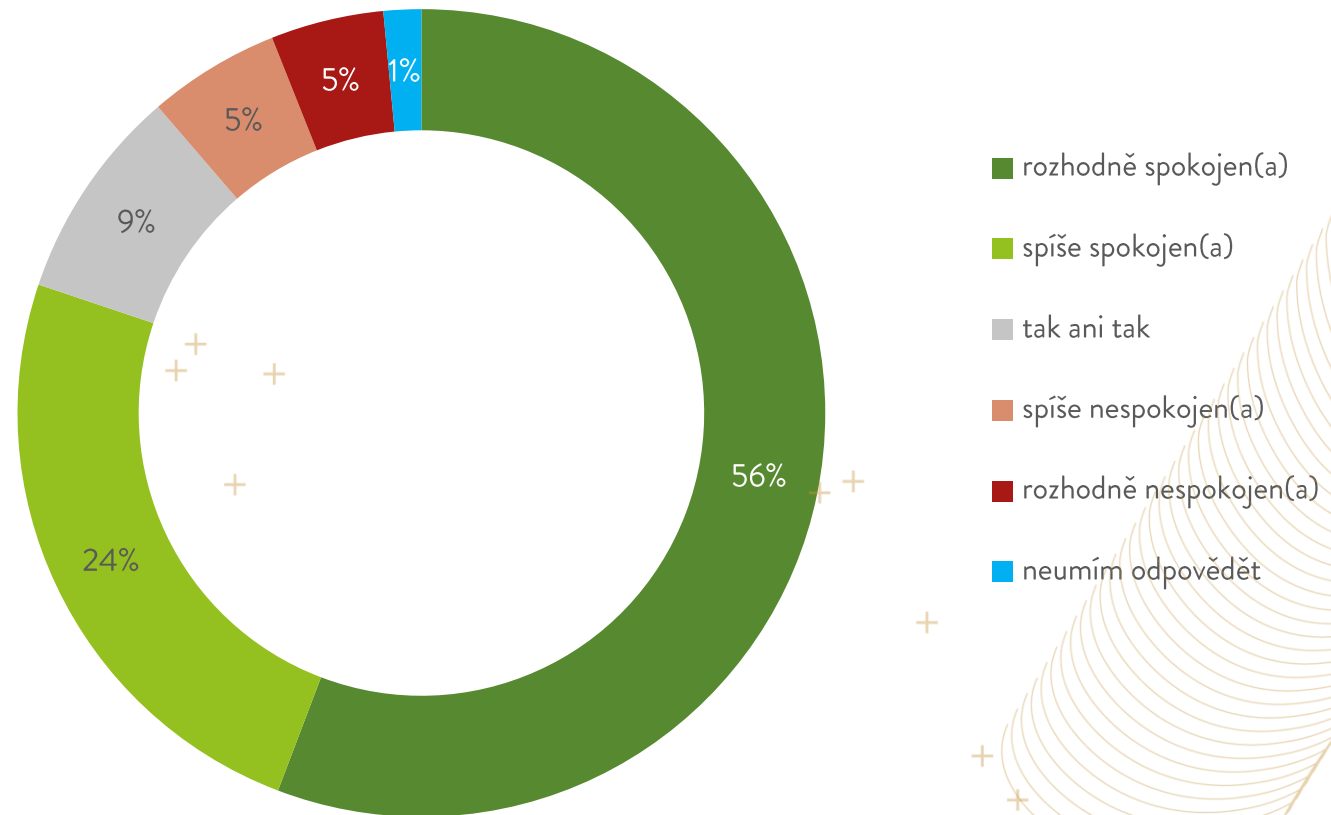
počet respondentů = 398

Výrazná většina obyvatel je spokojena s Národním parkem České Švýcarsko

Jsou zúčastnění rádi či neradi, že je v Českém Švýcarsku národní park?

Jednoznačná většina – osm z deseti – obyvatel je spokojeno s tím, že je v Českém Švýcarsku národní park: nadpoloviční většina 56 % je rozhodně spokojena a 24 % dotazovaných spíše spokojeno. Nespokojena je desetina zúčastněných: 5 % rozhodně a 5 % spíše. Zbývajících 9 % nemá na tuto otázku jednoznačný názor a 1 % neumí odpovědět.

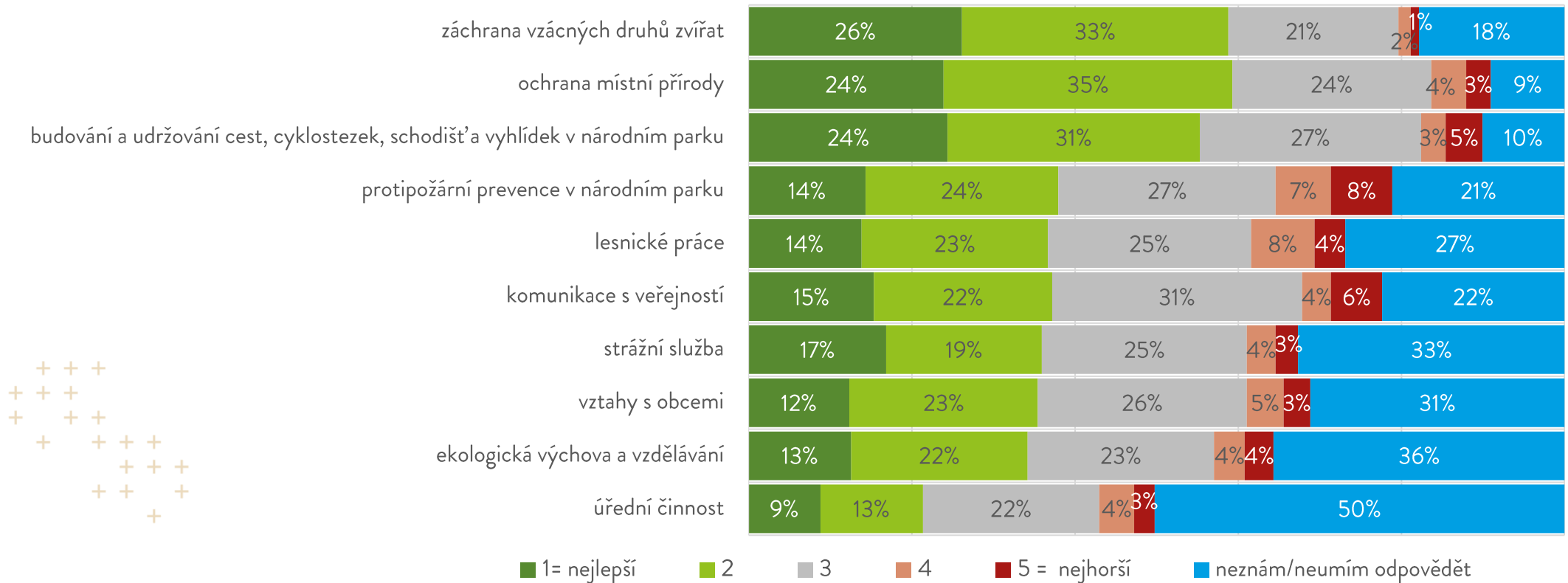
Jak jste spokojen(a) či nespokojen(a) s tím, že je v Českém Švýcarsku národní park?

počet respondentů = 398

Obyvatelé známkovali Správu národního parku: pozitivní hodnocení převažuje

Jak místní hodnotí jednotlivé oblasti činností Správy Národního parku České Švýcarsko?

Společně se správou národního parku jsme se rozhodli zeptat, jak by ji místní obyvatelé oznámkovali v jednotlivých oblastech jejích aktivit. V rámci výzkumu jsme proto obyvatele požádali o známky jako ve škole, od jedničky do pětky. A výsledek? **Lepší známky převažují ve všech oblastech.** Většina dávala jedničky a dvojky za záchranu vzácných druhů zvířat (59 %), ochranu místní přírody (59 %) a budování a udržování cest, cyklostezek, schodišť a vyhlídek v národním parku (55 %). **Čtyřky a pětky dávalo v jednotlivých oblastech jen mezi 3-15 % oslovených.**

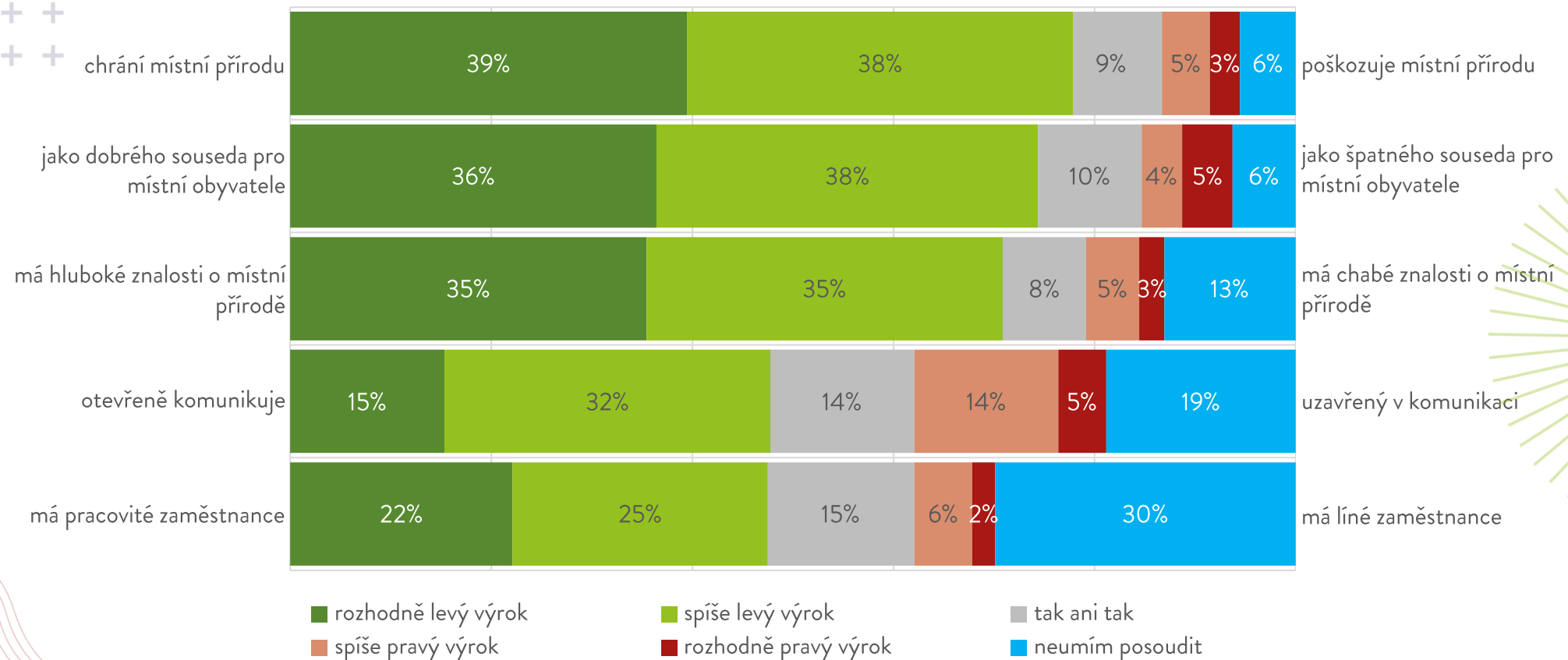
Jak byste oznámkoval(a) následující činnosti Správy národního parku České Švýcarsko?

počet respondentů = 398

Správa národního parku jako dobrý soused, který chrání místní přírodu

Jak obyvatelé vnímají správu národního parku?

Správa se rozhodla „zariskovat“ a souhlasila s tím, že se narovinu zeptáme i na velmi kritické názory, které mohou lidé k činnosti této instituce mít. Považují lidé národní park za špatného souseda, a její pracovníky za nevzdělané a líné? Výsledky ukázaly, že si to myslí jen jednotky procent. Naopak **správa podle dotázaných chrání místní přírodu (77 % vs. 8 %), je dobrým susedem (74 % vs. 9 %) atd.** Nejkritičtější jsou pak k otevřenosti komunikace ze strany správy (19 %), nicméně i v tomto oceňuje více místních činnost správy (47 %).

Jak vnímáte Správu Národního parku České Švýcarsko?

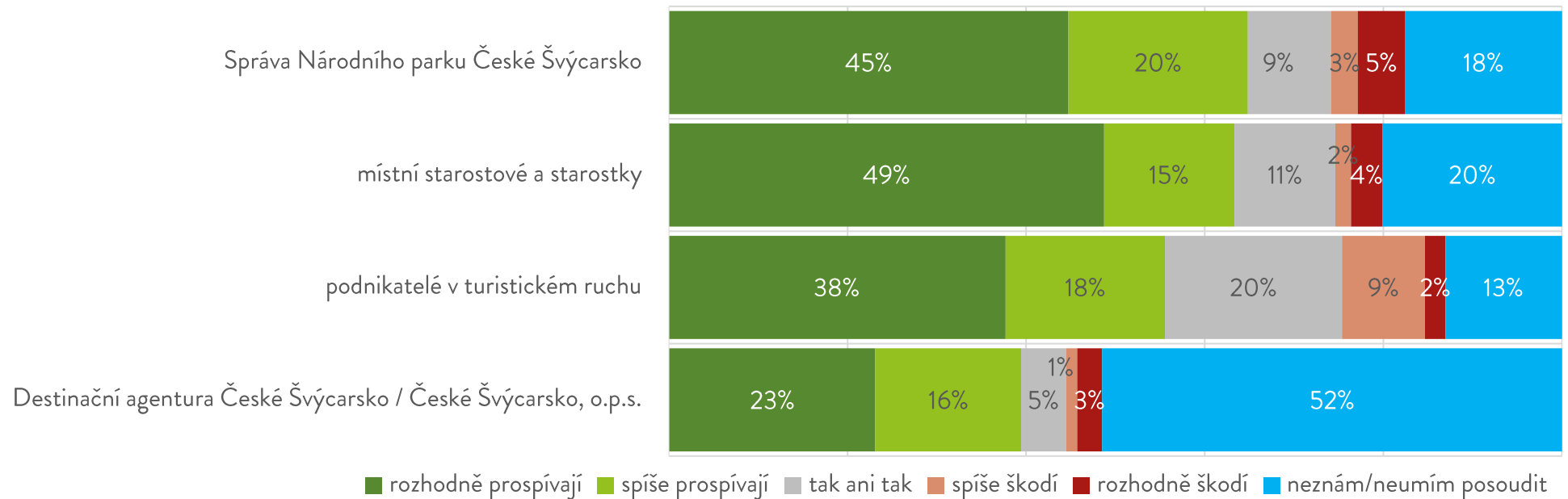
počet respondentů = 398

Oblíbená správa národního parku a oblíbení starostové a starostky

Jak místní hodnotí Správu Národního parku České Švýcarsko v kontextu dalších aktérů v regionu?

Obyvatelé Českého Švýcarska potvrzují i v této otázce své výrazně pozitivní hodnocení správy národního parku. **Hodnotí je obdobně pozitivně jako místní starosty a starostky: podle 65 % rozhodně nebo spíše prospívá regionu (škodí podle 8 %), u starostů a starostek se jedná o 64 % (škodí podle 6 %).** Jednoznačně převažuje pozitivní hodnocení také u podnikatelů v turistickém ruchu (56 %) a Destinační agentury České Švýcarsko (39 %), kterou nicméně zná méně obyvatel než ostatní entity.

Nakolik uvedené organizace a skupiny podle Vašeho názoru prospívají nebo škodí regionu?

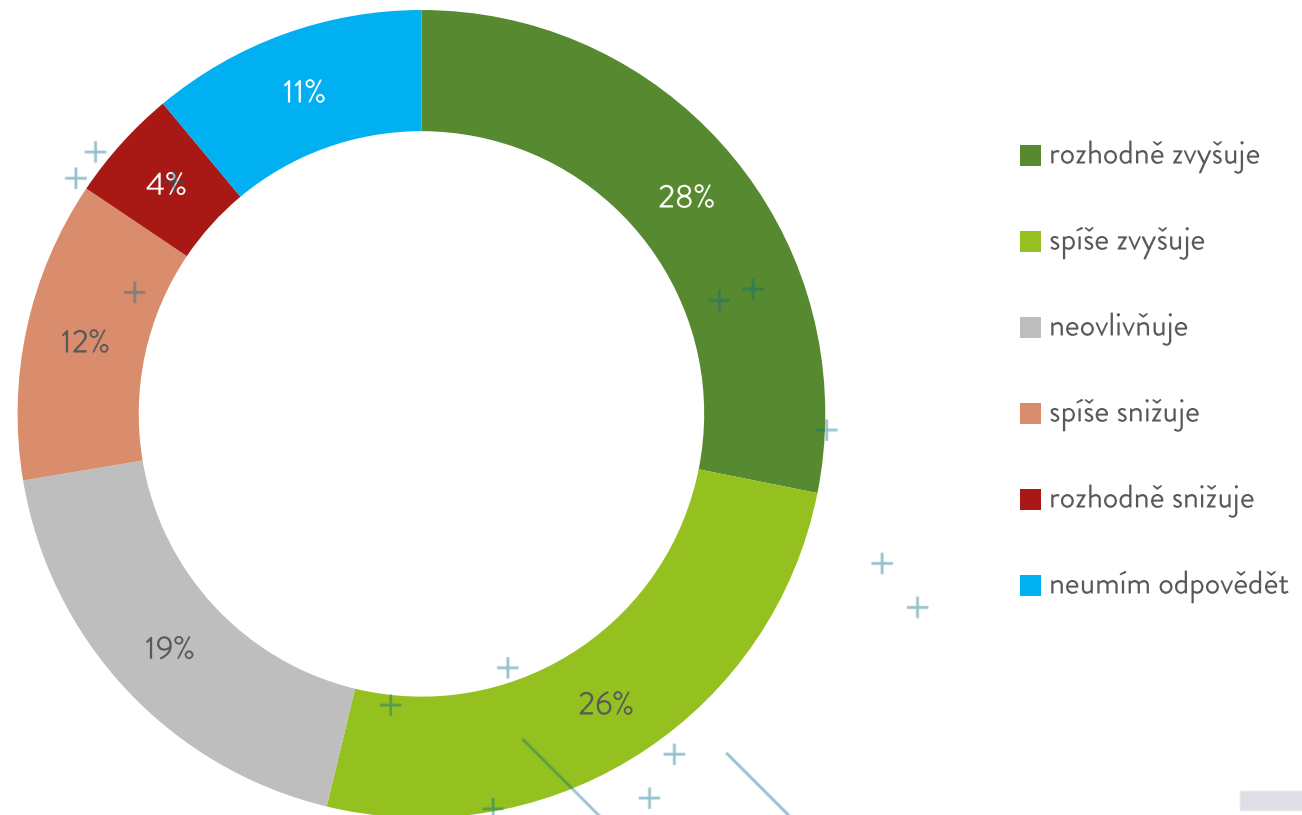

počet respondentů = 398

Většina obyvatel: národní park zvyšuje návštěvnost Českého Švýcarska

Zvyšuje nebo snižuje národní park turistickou návštěvnost v regionu?

Podle většiny místních obyvatel (54 %) národní park zvyšuje turistickou návštěvnost v Českém Švýcarsku – podle 28 % rozhodně a podle 26% spíše. Názor, že turistikou návštěvnost snižuje, zastává výrazně méně obyvatel – konkrétně 16 %.

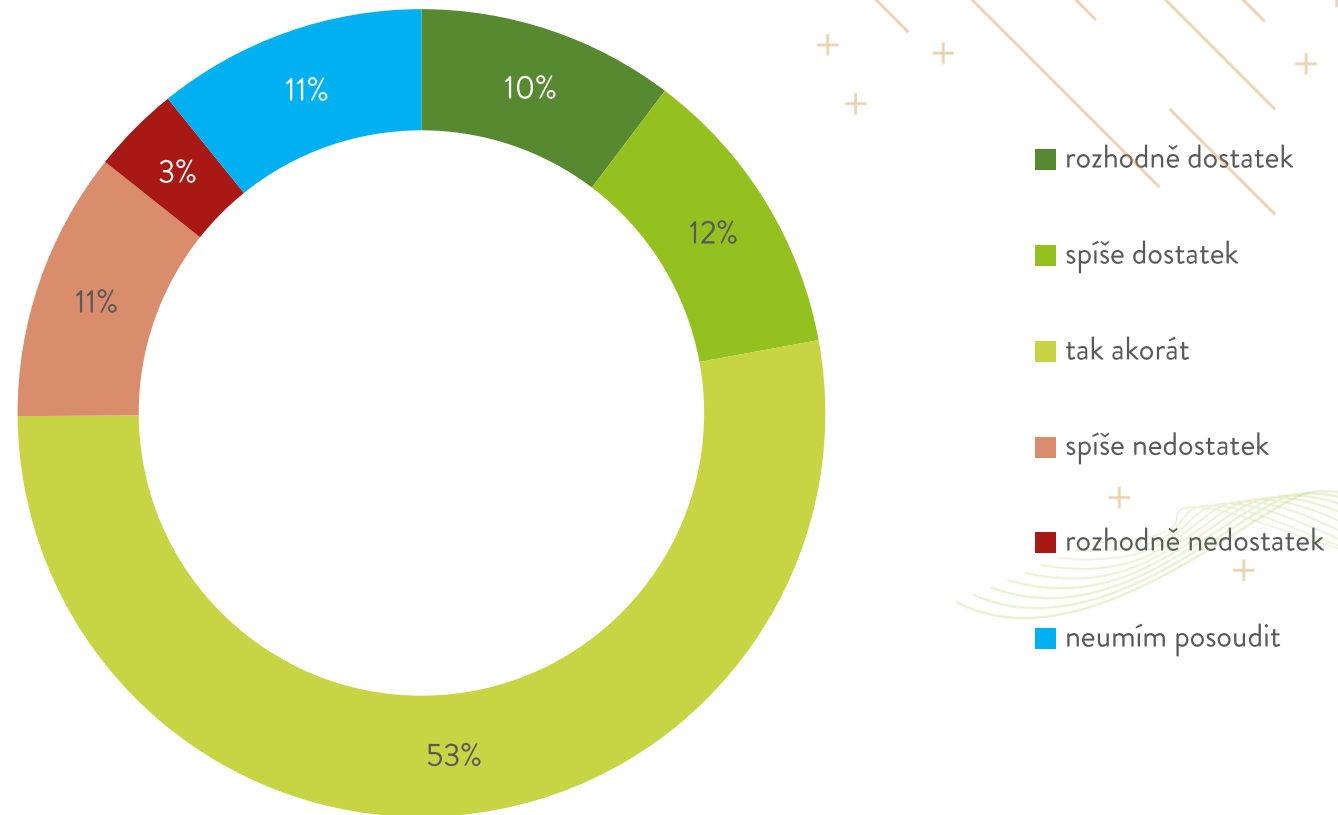
Zvyšuje nebo snižuje národní park turistickou návštěvnost v Českém Švýcarsku?

počet respondentů = 398

Tři čtvrtiny místní veřejnosti: turistických cest je akorát nebo dostatek

Je v současné době podle místních dostatek či nedostatek otevřených turistických cest v národním parku?

Obyvatelé Českého Švýcarska jsou ze tří čtvrtin spokojeni s rozsahem cestní sítě, která je v současné době turisticky značena a otevřena: konkrétně podle 53 % je jich tak akorát a podle 22 % jich je dostatek. Dalších 14 % se domnívá, že více značených a otevřených cest chybí. Ostatní na uvedenou otázku neumí odpovědět.

Když se zaměříme na otevřené a značené turistické cesty v Národním parku České Švýcarsko, je jich podle Vašeho názoru v současné době...

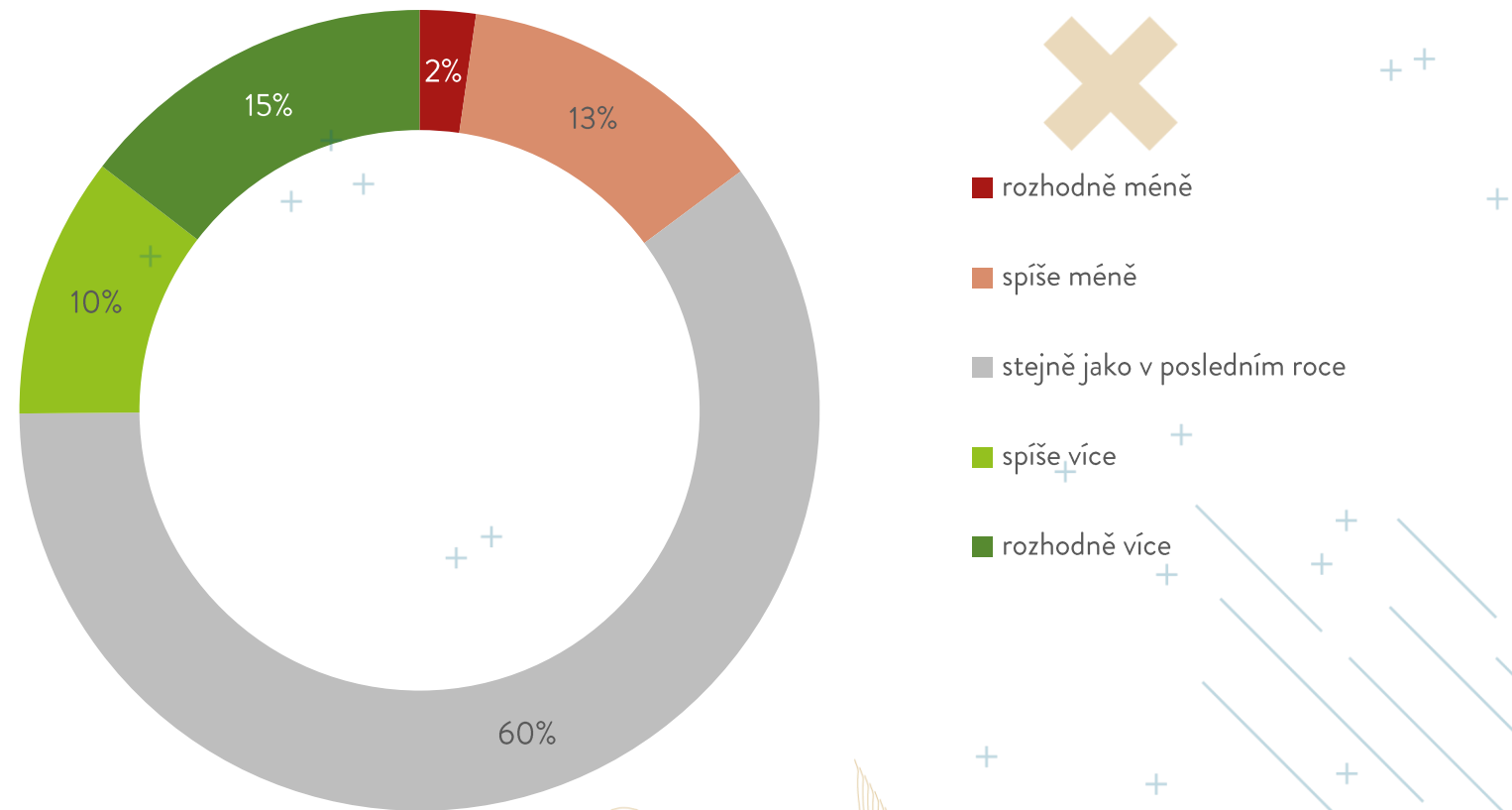
počet respondentů = 398

Většina místních si přeje stejné množství turistů jako v loňském roce

Přáli by si obyvatelé obcí národního parku více nebo méně turistů než v roce 2023?

Spokojenost opět převažuje: 60 % by si přálo ve své vlastní obci stejné množství turistů jako v loňském roce. Dalších 25 % by uvítalo zvýšení turistické návštěvnosti, naopak 15 % by preferovalo její snížení.

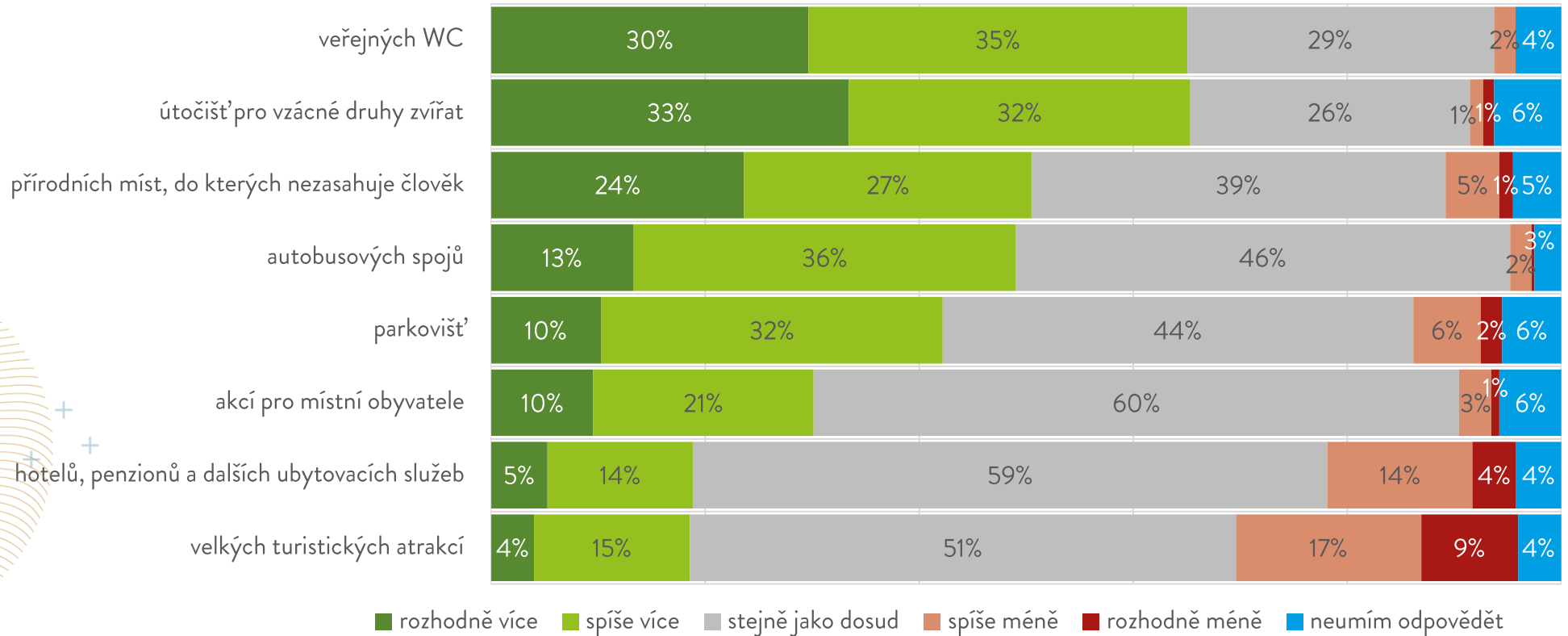
Přál(a) byste si ve Vaší obci více nebo méně turistů než v posledním roce?

počet respondentů = 398

Obyvatelé: ochrana přírody a národní park, nikoliv Lunapark

Čeho si obyvatelé přejí v národním parku více a čeho méně?

Bezmála dvě třetiny zúčastněných si přejí více veřejných WC (65 %), ale také útočišť pro vzácné druhy zvířat (65 %). Kolem poloviny veřejnosti by si také přálo více přírodních míst, do kterých nezasahuje člověk (53 %) a autobusových spojů (49 %). Nejvíce vyrovnané názory vidíme u dvou položek, u kterých chce většina veřejnosti rozsah služeb zachovat: u hotelů, penzionů a dalších ubytovacích služeb (stejně 59 %, více 19 %, méně 18 %) a velkých turistických atrakcí (stejně 51 %, méně 27 %, více 19 %).

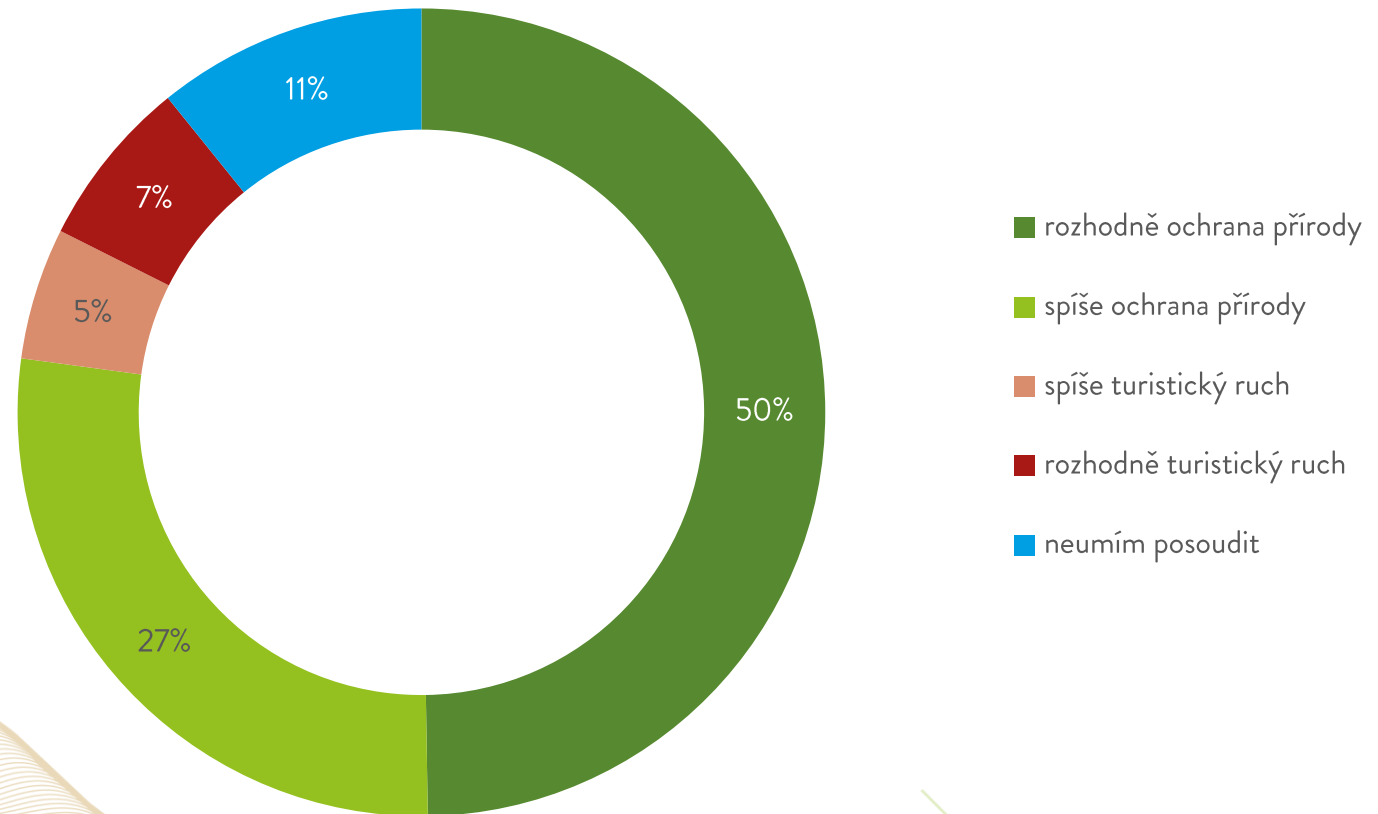
Čeho byste si přál(a) v národním parku a jeho nejbližším okolí více a čeho méně?

počet respondentů = 398

Podle více než tří čtvrtin místních obyvatel má mít ochrana přírody přednost

Kdyby si obyvatelé byli nuceni vybrat mezi zájmy ochrany přírody nebo turistického ruchu, co by podle nich mělo mít přednost?

Přestože ochrana přírody a udržitelný turismus nejsou ve vzájemném konfliktu, rozhodli jsme se zjistit, jak se místní veřejnost na střet těchto dvou zájmů dívá. Výsledek překvapí svou jednoznačností, s jakou veřejnost vnímá hodnotu přírody Českého Švýcarska: **celkem 77 % by dávalo přednost ochraně přírody** (z toho 50 % rozhodně a 27 % spíše) a pouze **12 % turistickému ruchu** (7 % rozhodně a 5 % spíše).

Co by podle Vás mělo mít přednost v Národním parku České Švýcarsko: ochrana místní přírody nebo místní turistický ruch?

počet respondentů = 398

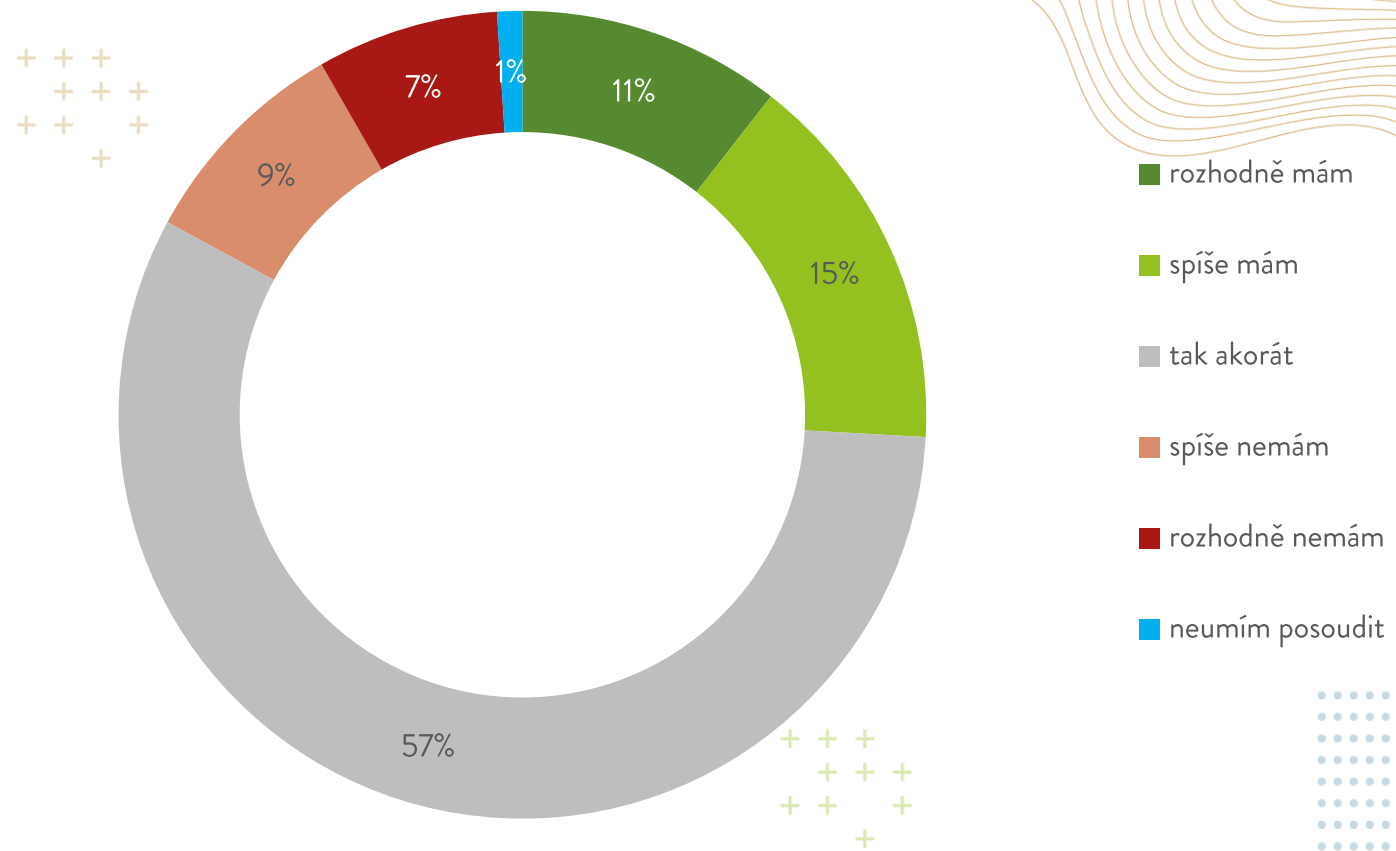

Většina obyvatel má informací z národního parku „tak akorát“

Domnívají se místní, že mají dostatek informací o dění v národním parku?

Většina je přesvědčena, že ano: 57 % odpovídá, že jich má „tak akorát“, dalších v součtu 26 % má rozhodně či spíše dostatek informací.

Opačný názor má v součtu 16 % zúčastněných.

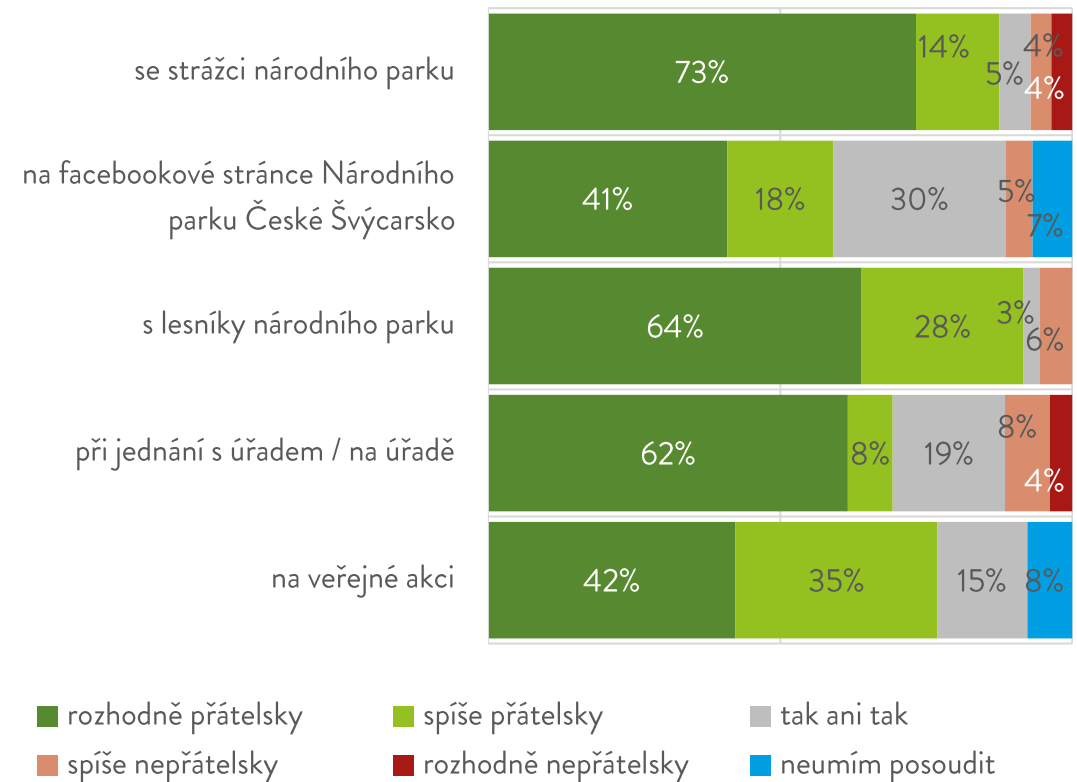
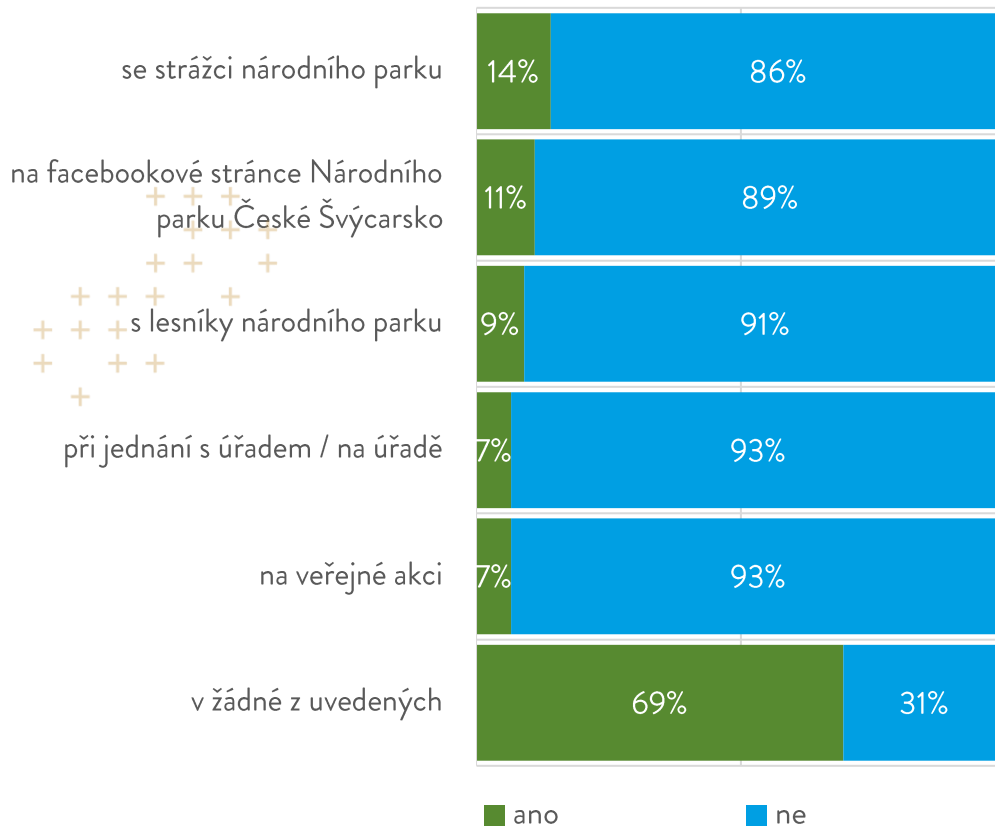
Domníváte se, že máte dostatek informací o dění v národním parku?

počet respondentů = 398

Příležitostná komunikace mezi místními a správou. A když, tak přátelská

V jakých situacích zažili místní komunikaci správy národního parku? A hodnotí ji jako přátelskou či nepřátelskou?

V různých situacích se s komunikací Správy Národního parku České Švýcarsko podle svých slov setkalo 31 % obyvatel. Jednalo se především o komunikaci se strážci (14 %) a na facebookové stránce (11 %). Ti, kteří komunikaci v některé z uvedených situací zažili, pak v naprosté většině hodnotí tuto komunikaci jako přátelskou. Pouze nízká procenta hodnotí jakoukoliv komunikaci jako nepřátelskou.

V jakých situacích jste zažil(a) komunikaci ze strany správy národního parku?
počet respondentů = 398

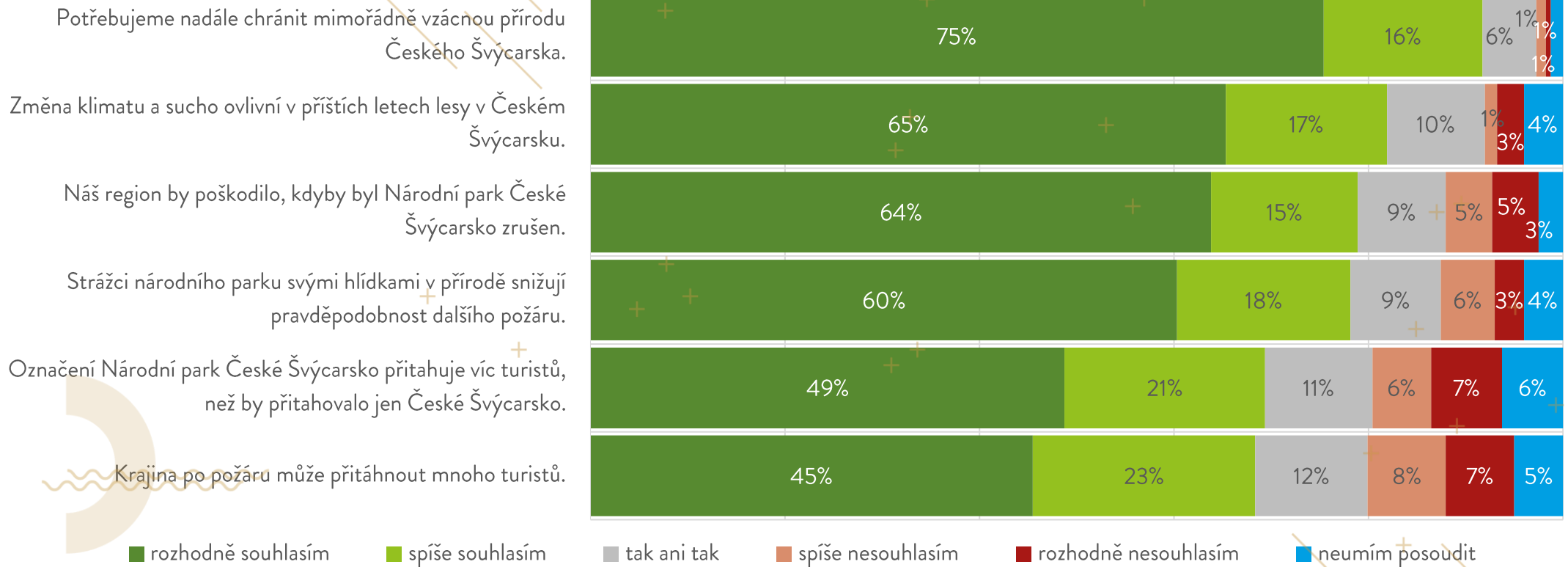
Podle Vaší zkušenosti, jak přátelsky či nepřátelsky komunikují pracovníci správy národního parku s místními obyvateli?

počet respondentů = 24-56

Názory obyvatel na národní park, změnu klimatu, prevenci i příležitosti #1

Co si myslí místní o národním parku a ochraně přírody Českého Švýcarska?

Podle drtivé většiny potřebujeme chránit mimořádně vzácnou přírodu Českého Švýcarska (91 %), změna klimatu a sucho ovlivní v příštích letech okolní lesy (82 %), region by poškodilo, kdyby byl Národní park České Švýcarsko zrušen (79 %) a strážci svými hlídkami v přírodě snižují pravděpodobnost dalšího požáru (78 %). Více než dvě třetiny obyvatel jsou přesvědčeny, že označení Národní park České Švýcarsko přitahuje víc turistů, než by přitahovalo jen České Švýcarsko (70 %) a krajina po požáru může přitáhnout mnoho turistů (68 %).

Souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky?

počet respondentů = 398

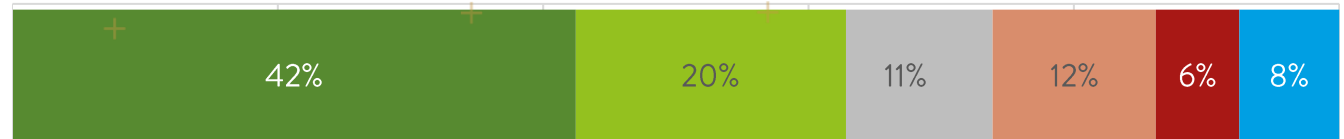

Názory obyvatel na národní park, změnu klimatu, prevenci i příležitosti #2

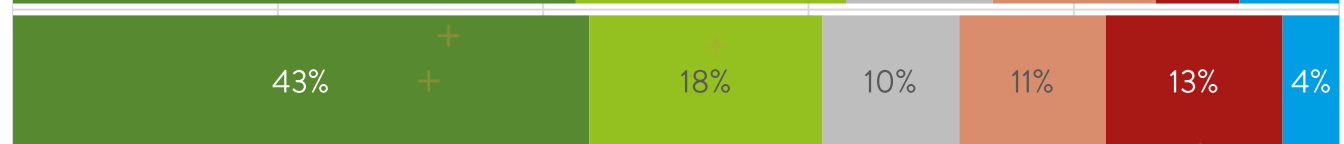
Co si myslí místní o národním parku a ochraně přírody Českého Švýcarska?

Většina veřejnosti je přesvědčena, že pokud si někdo stěžuje do médií, co je v Českém Švýcarsku uzavřeno, ohrožuje tím návštěvnost regionu (souhlasí 62 %, nesouhlasí 18 %), vítá návrat vlků do Českého Švýcarska (61 % vs. 24 %) a je názoru, že se práce Správy Národního parku České Švýcarsko od požáru zlepšila (55 % vs. 10 %). Část místních by se ráda zúčastnila debaty správy národního parku s místními obyvateli (42 % vs. 40 %) a jen menšina si myslí, že pracovníci správy národního parku ani nevědí, jak to vypadá v lese (26 % vs. 50 %).

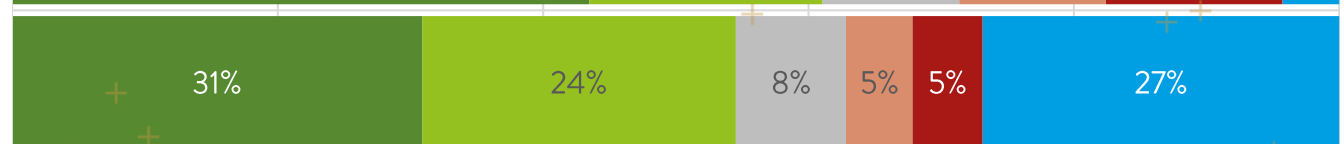
Když si někdo stěžuje do médií, co je v Českém Švýcarsku uzavřené, ohrožuje tím návštěvnost našeho regionu.

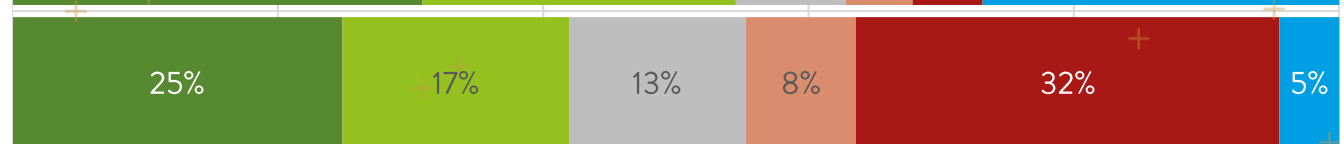
Jsem rád(a), že se do Českého Švýcarska vrací vlci.

Práce Správy Národního parku České Švýcarsko se od požáru zlepšila.

Měl bych zájem zúčastnit se debaty správy národního parku s místními obyvateli.

Pracovníci správy národního parku ani nevědí, jak to vypadá v lese.

rozhodně souhlasím

spíše souhlasím

tak ani tak

spíše nesouhlasím

rozhodně nesouhlasím

neumím posoudit

Souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky?

počet respondentů = 398

Kontakty

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.
jan.krajhanzl@institut2050.cz

Mgr. Tomáš Chabada, Ph.D.
tomas.chabada@institut2050.cz